

**STARTEN ALS
ZELFSTANDIGE
IETS VOOR JOU?**

JE MAAKT PLANNEN VOOR HET ZELFSTANDIG ONDERNEMERSCHAP OF EEN VRIJ BEROEP

*Je eigen baas • Niet meer afhankelijk van beslissingen van een ander •
Je creativiteit de vrije loop • Het gat in de markt vullen • Meer geld
verdienen • Je huidige job voor jezelf uitbouwen • Een aanbod binnen
een job met een zelfstandig statuut • ...*

Er zijn heel wat redenen om te starten met een eigen zaak.

Inhoud

Voor je echt begint...	3	De sociale bijdragen	24
Je eigen zaak starten: stappenplan	4	Hoe worden de sociale bijdragen berekend?	24
Starten als zelfstandige	6	Aansluiten van een vennootschap	26
Overtuigd? Zo begin je er aan!	6	Wettelijke aansluitingsverplichting	26
Btw: wat moet je zeker weten?	10	Het vrij aanvullend pensioen	28
Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds	11	Welk soort belastingen moet je betalen als zelfstandige?	30
Jouw rechten als zelfstandige	12	Personenbelasting	30
Het sociaal statuut voor zelfstandigen	15	Vennootschapsbelasting	31
Wie heeft het statuut van zelfstandige?	15	Gemeente- en provinciebelastingen	31
Wie moet aansluiten bij avixi sociaal verzekeringsfonds?	16	Vragen? Zin om van start te gaan?	32
Aansluiten als zelfstandige	23		

Voor je echt begint...

Voor je concrete plannen maakt om te starten als zelfstandige, sta even stil bij een aantal essentiële zaken:

- Heb jij de capaciteiten voor het ondernemerschap?
- Voldoe je aan de voorwaarden om een onderneming of een vrij beroep op te starten?
- Zal je veel concurrentie hebben en hoe zal jij je onderscheiden?
- Hoe zit het met de kosten voor materialen, eventueel huur, belastingen, je sociale bijdragen ...?

TIP Kies de beste accountant!

Een goede accountant is niet alleen onmisbaar, het is jouw vertrouwenspersoon bij de uitbouw van je zaak. Hij of zij is de uitgelezen partner om eerlijk je situatie door te praten. Eens je er werkelijk voor gaat, kan je rekenen op professionele begeleiding en advies. Informeer eventueel bij andere zelfstandigen naar hun ervaringen.

Praktische vragen?

Voor praktische vragen kan je vaak ook terecht bij een beroepsorganisatie waarin jouw activiteit past.

Je eigen zaak starten: stappenplan

Overweeg je om de opwindende reis van het ondernemerschap te beginnen? Als je de sprong waagt naar je eigen bedrijf, zijn er enkele belangrijke procedures die je moet doorlopen. Laat ons je begeleiden bij het naadloos regelen van al deze vereisten. Om je droomzaak te starten, volg je gewoon het onderstaande stappenplan.

STAP 1: KIES DE IDEALE ONDERNEMINGSVORM

Ben je van plan om een eenmanszaak op te zetten of opteer je voor een vennootschap? Het belastingkader en de aansprakelijkheid variëren afhankelijk van je keuze. Jouw besluit hier vormt de basis voor de volgende stappen die je moet nemen.

KIES JE VOOR?

EENMANSZAAK

VENNOOTSCHAP

STAP 2: OPEN EEN ZAKELIJKE ZICHTREKENING

Om je ondernemingsavontuur in goede banen te leiden, is het essentieel om een zakelijke zichtrekening te openen. Deze rekening is volledig losgekoppeld van je persoonlijke financiën en dient uitsluitend voor transacties in verband met je professionele activiteiten.

STAP 3: VRAAG EEN ONDERNEMINGSNUMMER AAN

Om een zelfstandige activiteit uit te oefenen, moet je ingeschreven zijn in de KBO (Kruispuntbank van Ondernemingen). Je krijgt dan een uniek ondernemingsnummer voor je bedrijf, dat eenvoudig kan worden geregeld door het ondernemingsloket van avixi.

- Belangrijk: Helpers en meewerkende partners hebben geen ondernemingsnummer nodig. Het is de hoofdzelfstandige bij wie ze helpen die zo'n nummer nodig heeft. Helpers en meewerkende partners moeten zich alleen aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds.

STAP 2: KIES JOUW TYPE VENNOOTSCHAP

Zowel je accountant als avixi staan voor je klaar om je te begeleiden in dit proces. Voor de oprichting van je vennootschap worden de statuten meestal opgesteld door een notaris en vervolgens gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De notaris zal bij de oprichtingsakte informatie vragen, waaronder je financieel plan. Bepaalde vennootschapsvormen kunnen met een onderhandse akte worden opgericht, wat betekent dat een notaris niet vereist is en er geen financieel plan nodig is. Avixi en je accountant begeleiden je bij het zetten van deze stappen.

STAP 3: JE ONDERNEMINGSNUMMER

De vennootschap ontvangt een ondernemingsnummer van de notaris of de ondernemingsrechtbank bij de registratie van de statuten.

- Zaakvoerders, bestuurders en werkende vennoten in een vennootschap hebben geen individueel ondernemingsnummer nodig, maar moeten zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. De vennootschap zelf moet het ondernemingsnummer aanvragen.
- Jouw ondernemingsnummer moet worden geactiveerd in de KBO (Kruispuntbank van Ondernemingen). Dat wordt eenvoudig geregeld door het ondernemingsloket van avixi. Per vestiging krijg je een vestigingsnummer. Een vestigingsnummer is altijd verbonden aan één ondernemingsnummer. Eén ondernemingsnummer kan verschillende vestigingen met elk een eigen vestigingsnummer hebben.

STAP 4: ACTIVEER JE BTW-NUMMER

Bijna alle zelfstandigen zijn btw-plichtig en moeten hun ondernemingsnummer activeren als btw-nummer. Dit kan meteen worden geregeld door het ondernemingsloket van avixi, samen met de aanvraag van je ondernemingsnummer.

STAP 4: BTW-REGISTRATIE VOOR JE VENNOOTSCHAP

De meeste vennootschappen zijn btw-plichtig en moeten hun ondernemingsnummer activeren als btw-nummer. Het ondernemingsloket van avixi kan deze activatie direct samen met de registratie van je ondernemingsnummer verzorgen.

STAP 5: SPECIALE VERGUNNINGEN

Sommige zelfstandige beroepsactiviteiten vereisen specifieke vergunningen, zoals milieuvergunningen, eetwareninspecties, Unisono-registraties, enz... Avixi kan je helpen bij het verkrijgen van deze vergunningen, waardoor je al je formele vereisten in één keer kunt afhandelen.

STAP 6: SLUIT JE AAN BIJ EEN SOCIAAL VERZEKERINGSFONDS

Aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds is een cruciale stap voor zelfstandigen om hun sociale rechten te waarborgen, zoals gezinsbijslag, ziekteverzekering, pensioen, mantelzorg, en overbruggingsrecht. Wanneer avixi je ondernemingsnummer in orde brengt, regelen we meteen ook je aansluiting bij het sociaal verzekeringsfonds van avixi, waardoor je een administratieve last wordt bespaard.

STAP 6: SLUIT JE AAN BIJ EEN SOCIAAL VERZEKERINGSFONDS

- Als bestuurder, zaakvoerder, werkend vennoot van een vennootschap ben je persoonlijk verplicht om je aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds bij de start van je zelfstandige activiteit. Zo ben je persoonlijk in orde met je sociale rechten en verplichtingen. Wanneer het ondernemingsloket van avixi je ondernemingsnummer inschrijft kan meteen ook je aansluiting bij het sociaal verzekeringsfonds avixi in orde gebracht worden. Dit bespaart je een administratieve stap.
- Als je een vennootschap hebt, moet ook je vennootschap zich aansluiten bij het sociaal verzekeringsfonds, wat avixi als sociaal verzekeringsfonds voor jou in orde brengt.

STAP 7: SLUIT JE AAN BIJ EEN ZIEKENFONDS

Als zelfstandige dien je je aan te sluiten bij een ziekenfonds om je rechten met betrekking tot ziekte- en invaliditeitsverzekering te waarborgen. Als zelfstandige in hoofdberoep ben je volledig verzekerd via sociale bijdragen. Zelfstandigen in bijberoep bouwen deze rechten op vanuit hun andere professionele activiteiten, zoals werknemer of ambtenaren.

STAP 8: SLUIT AANVULLENDE VERZEKERINGEN AF

Bij de start van je eigen zaak is het verstandig om verschillende aanvullende verzekeringen te regelen.

- Aanvullende pensioenverzekering/voor vennootschappen zijn hier nog extra mogelijkheden
- Verzekering gewaarborgd inkomen
- Verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid
- Verzekering beroepsaansprakelijkheid
- Arbeidsongevallenverzekering indien personeel in dienst

Voor sommige aanvullende verzekeringen kunnen wij je doorverwijzen naar een verzekeringsmakelaar met de nodige kennis en expertise.

MEER INFO?

Heb je vragen over dit stappenplan om je eigen zaak te starten?

Avixi helpt je graag.

De meeste stappen kunnen wij bovendien voor jou in orde brengen.

Contacteer ons online of rechtstreeks via onze kantoren.

Mechelen 015 45 12 60
Brugge 050 40 65 65
Hasselt 011 22 27 46
Brussel 02 743 05 10
of **mail** info@avixi.be

Je wil een ondernemingsnummer aanvragen / je btw-nummer activeren / aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds? Het kan online of in onze kantoren!

Online starten als zelfstandige?

Gestart met een vennootschap? Sluit ze online aan bij het sociaal verzekeringsfonds.

Starten als zelfstandige

OVERTUIGD? ZO BEGIN JE ER AAN!

Een eigen zaak hoeft je helemaal niet af te schrikken.

Eénmanszaak of vennootschap?

Om te bepalen welke vorm het best bij je zaak past, moet je kijken naar verschillende factoren: je eigen financiële middelen, de verwachte inkomsten, het risico dat je met je activiteit loopt, enz.

Vergunning nodig?

Onderzoek of je voor je activiteit speciale machtigingen of vergunningen nodig hebt en zorg dat je die tijdig aanvraagt.

Voorbeelden: horecavergunning, omgevingsvergunning, beroepskaart, Favv, enz.

! Voor bepaalde activiteiten moet de vergunning bij verschillende diensten aangevraagd worden.

Vraag gerust hulp aan ons ondernemingsloket Eunomia.

avixi helpt je om je plannen concreet te maken.

Via ons ondernemingsloket Eunomia brengen wij alle wettelijke verplichtingen voor jou in orde:

- Je inschrijving bij de **Kruispuntbank van Ondernemingen** (KBO) = aanvraag van je ondernemingsnummer;
- Je inschrijving bij de **btw**;
- Je aansluiting bij ons **sociaal verzekeringsfonds** (om in orde te zijn met je sociale zekerheid als zelfstandige).

We controleren ook of je in orde bent met de **vestigingswet en vragen** de nodige **vergunningen** aan.

Richt je een vennootschap op? Dan geeft avixi graag gericht advies.

Ondernemingsplan en financieel plan

Succes begint met een goed uitgewerkt plan! Voor volgende twee plannen neem je als startende ondernemer best even de tijd:

Ondernemingsplan

Hierin beschrijf je gedetailleerd jouw **doelstellingen op korte en lange termijn**, en ook de **strategie** om die doelstellingen te behalen.

Financieel plan

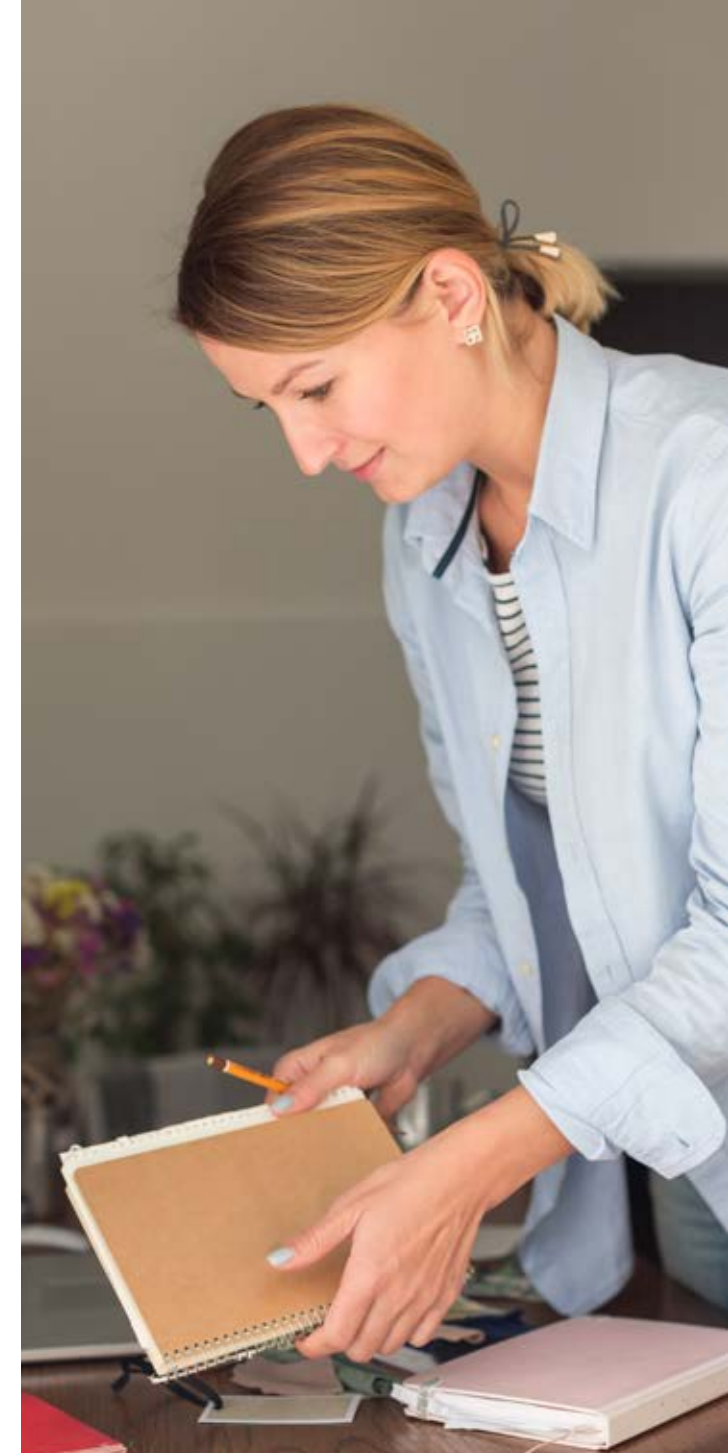
Om een succes van je zaak te maken, zal je eerst zelf moeten investeren. Waar komt je startkapitaal vandaan? Er zijn verschillende financieringsmogelijkheden:

- Je hebt geen extra hulp nodig, je kan starten met **eigen middelen**.
- Je maakt gebruik van de **gewone financiële instellingen**.
- Je kan eventueel gebruik maken van **externe investeerders**: publieke- of privé-risico-kapitaalfondsen, Business Angels, crowdfunding, crowdlending, ... (enkel mogelijk bij oprichting van een vennootschap). Deze investeerders kunnen je kapitaal of middelen in natura (machines, gebouw, ...) verstrekken. Als tegenprestatie worden ze vennoten of aandeelhouders van jouw onderneming. Je staat dan niet meer alleen aan het roer en moet inspraak dulden in het dagelijks bestuur of in de strategie van de onderneming. Voor je een beslissing neemt, denk je dus best goed na over dit verlies aan zelfbeschikking.

Goed om weten! Fiscale steunmaatregelen en gewestelijke financieringsmogelijkheden.

- **De federale regeringen** bieden ook een aantal fiscale maatregelen aan om de ondersteuning door derden te stimuleren:
 - Voor het Vlaamse Gewest – de win-win-lening: www.winwinlening.be;
 - Voor het Waalse Gewest: www.wallonie-entreprendre.be/fr/financements
 - Het Brusselse Gewest heeft hierin geen tegenhanger.

- Specifieke financieringsmogelijkheden voor alle soorten van ondernemingen:

In Vlaanderen

- De Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV) heeft verschillende financieringsproducten (Startlening, Cofinanciering, Cofinanciering +, winwinlening, Vriendenaandeel, Waarborgen, Welvaartsfonds)
Info: PMV- Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel – www.pmv.eu – T. 02 229 52 30
- Agentschap Innoveren en Ondernemen www.vlaio.be – T. 0800 20 555
- Flanders Investment & Trade (FIT) stelt verschillende hulpmiddelen ter beschikking van ondernemingen die internationaal willen uitbreiden.

In Brussel

- Het Brussels Waarborgfonds kent waarborgen toe aan kmo's en zelfstandigen. finance.brussels/nl/waARBORG/
- De Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Brussel (GIMB) biedt huidige en toekomstige ondernemers verschillende producten aan om hun activiteiten te financieren. <https://be.brussels/over-het-gewest/gewestelijke-instellingen/finance-brussels>

In Wallonië

- Op het portaal WE Wallonie Entrepreneurs vind je informatie over de verschillende financiële maatregelen en steunmaatregelen in Wallonië. www.wallonie-entrepreneurs.be/fr/financements

TIP

Een gezond financieel evenwicht

- **Stem de duur van de financiering af op de duur van de investering**
Je permanente middelen (= eigen middelen + vreemd vermogen op lange termijn) gebruik je het best om investeringen te financieren op lange termijn. De leningen van een korte looptijd gebruik je het best voor investeringen op korte termijn.
- **Waak over een positief nettobedrijfskapitaal**
Het vreemd vermogen op korte termijn moet volledig terugbetaald kunnen worden met de vlottende activa. Met andere woorden: de voorraden, de klantenvorderingen en het beschikbaar geld zouden samen altijd groter moeten zijn dan de schulden die op korte termijn vervallen.
- **Zorg ook voor voldoende eigen middelen**
Het eigen vermogen vormt de basis en meest noodzakelijke financieringsvorm voor een bedrijf. Enkel met dat vermogen kan je een ademruimte creëren bij tegenslagen.
Voldoende eigen vermogen blijft toch nog een voorwaarde om kredieten te bekomen. De verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen is voor verschillende steunmaatregelen en de bereidheid van financiële instellingen een maatstaf om een krediet of steun te krijgen.

Ter illustratie maken we een simulatie

EEN BLIK OP JE INKOMSTEN ALS STARTENDE ZELFSTANDIGE

Simulatie voor een OMZET van 55.000 euro	(dit is het geld dat je ontvangen hebt verminderd met de ontvangen BTW)
55.000 EURO	min de BEROEPSKOSTEN ca. 12.000 EURO betaalde sociale bijdragen, pensioensparen, verzekeringen, autokosten, gsm, kantoor-materiaal, enz., ...
43.000 EURO	min de SOCIALE BIJDRAGEN ca. 8.500 EURO basis voor sociale bijdragen à 20,5% + beheerskosten
34.500 EURO	min de PERSONEN-BELASTINGEN ca. 11.500 EURO
23.000 EURO	Wat je overhoudt aan nettowinst is afhankelijk van je onkosten en je sociale bijdragen waardoor je meer of minder belastingen betaalt. (Personenbelasting is gespreid over belastingschalen van 25%, 30%, 40% en 50%)

Voor de oprichting van sommige vennootschappen is het voorleggen van een financieel plan wettelijk verplicht.

Financiële rekening openen

Voor een vennootschap is het verplicht om een specifieke rekening voor de zaak te openen. Voor een éénmanszaak is dat niet verplicht, maar wel sterk aan te raden.

Goed om weten!

- Een privérekening mag niet door de fiscus gecontroleerd worden, een gemengde rekening mag wel gecheckt worden. In het geval je iets voor de zaak aankoopt met je privérekening wordt dit een gemengde rekening.
- Vermeld je rekeningnummer op alle facturen, brieven, bestelbonnen, enz.

Aanvraag ondernemingsnummer

Iedere zelfstandige die in België een zelfstandige activiteit wil uitoefenen moet een ondernemingsnummer aanvragen via een Ondernemingsloket (Eunomia).

Het ondernemingsnummer is een uniek nummer dat ondernemingen krijgen als ze zich inschrijven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). De KBO is een elektronische databank die alle identificatiegegevens van ondernemers en bedrijven opslaat die in België gevestigd of geregistreerd zijn. Elke startende zelfstandige moet zijn onderneming inschrijven in de KBO. Je kan dat niet rechtstreeks doen, maar wel via ons ondernemingsloket Eunomia. De procedure is verschillend voor een éénmanszaak en voor een vennootschap.

Goed om weten! Kennis bedrijfsbeheer en specifieke beroepskennis.

In België is een bewijs van kennis bedrijfsbeheer niet meer nodig voor het verkrijgen van een ondernemingsnummer.

Voor sommige beroepen moet in het Brusselse en het Waalse gewest nog specifieke beroepskennis worden aangetoond op basis van een diploma of via praktijkervaring. In Vlaanderen is dit volledig afgeschaft.

BTW: WAT MOET JE ZEKER WETEN?

Vrijstelling voor sommige beroepen

Sommige ondernemers kunnen zonder btw-nummer aan de slag. Voor hun specifieke diensten wordt er een btw-vrijstelling voorzien waardoor er geen btw moet aangerekend worden. Het gaat om noodzakelijke diensten in een samenleving: dokterspraktijken, familiehulp, ziekenvervoer, crèches, ...

De meeste vrije beroepsbeoefenaars zijn vrijgesteld van btw. Maar er bestaan ook enkele vrije beroepen waarvoor geen btw-vrijstelling (meer) is voorzien of slechts voor bepaalde van hun prestaties. Als boekhouder, accountant, advocaat, architect, belastingconsulent, gerechtsdeurwaarder, gerechtstolk, landmeter, notaris of veearts, moet je normaal gezien wel btw aanrekenen. Per soort prestatie moet gekeken worden of hiervoor al dan niet een vrijstelling is voorzien.

Vrijstelling voor kleine ondernemingen

Om (startende) ondernemers te motiveren, bestaat een gunstmaatregel. Blijft je jaaromzet onder de 25.000 euro, dan kan je vrijgesteld worden van btw. Je moet dit wel expliciet aanvragen bij je btw-controlekantoor of bij je ondernemingsloket. Je krijgt dus wel een BTW nummer als 'kleine onderneming' en je hoeft je klanten geen btw aan te rekenen. Opteren voor de kleine ondernemingsregeling heeft heel wat voordelen, waarvan de belangrijkste een eenvoudigere administratie is. Maar het kan ook in je nadeel spelen: je kan immers de btw op je aankopen niet recupereren.

Wanneer één van je activiteiten werken aan onroerende goederen (zoals aannemingswerken) is, dan kan je niet genieten van deze regeling.

Vrijstelling btw voor kleine ondernemingen

Voordelen	Nadelen
Je kan je diensten aan een lagere prijs aanbieden.	Wil je verder groeien? Dan zal je je prijzen moeten optrekken vanaf het jaar waarin je meer dan 25.000 euro verdient, omdat je dan wel btw aanrekent.
Je hoeft niet elke drie maanden een btw-aangifte in te dienen.	Je kan de btw die je betaald hebt op je aankopen, aan je leveranciers, niet recupereren.
Er kan geen discussie zijn met de btw-controle over jouw btw-tarief.	

Dien je aangifte maandelijks of per kwartaal in

De meeste starters dienen een btw-aangifte in per kwartaal, maar het mag ook maandelijks. Een belangrijke reden om je aangifte maandelijks in te dienen als starter is de btw-teruggave. Tijdens je eerste 48 maanden word je als starter beschouwd en krijg je eventuele btw-tegoeden binnen de twee maanden na betaling van de factuur terugbetaald door de overheid. Voorwaarde hiervoor is dat je per maand btw-aangiften indient. Dien je aangiften per kwartaal in kan het soms tot zes maanden duren. Voor een starter is dit toch belangrijk.

Vanaf 2,5 miljoen euro omzet per jaar schakel je verplicht over op een maandelijkse aangifte.

Ondernemingsnummer laten activeren als btw-nummer

Als je btw-plichtig bent, dan moet je je ondernemingsnummer ook laten activeren als btw-nummer. Op eenvoudig verzoek doet het ondernemingsloket Eunomia dit tegelijk met je inschrijving in de Kruispuntbank.

Aansluiten bij het sociaal verzekeringsfonds avixi

Van bij de start moet iedere persoon met een zelfstandig of vrij beroep zich aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. Doe je dit niet tijdig, dan krijg je een boete.

Door aan te sluiten bij het sociaal verzekeringsfonds **avixi** ben je gerust. Hieronder ontdek je alle voordelen.

Aansluiten bij een ziekenfonds

Breng je ziekenfonds zeker op de hoogte van je start als zelfstandige. Zo ben je in orde voor de ziekteverzekering. In geval van langdurige ziekte maak je – in sommige gevallen – aanspraak op een uitkering voor arbeidsongeschiktheid.

AANSLUITEN BIJ EEN SOCIAAL VERZEKERINGSFONDS

avixi verzekert je de beste dienstverlening

De wetgeving rond sociale zekerheid voor zelfstandigen kan complex zijn. Onze klanten-beheerders van het sociaal verzekeringsfonds en ondernemingsloket zorgen ervoor dat je precies weet wat je moet doen om wettelijk in orde te zijn. Als zelfstandige moet je namelijk ook bepaalde verplichtingen naleven, zoals elk kwartaal de sociale bijdragen betalen.

avixi garandeert je:

- Een vlotte en professionele verwerking van de **inschrijving**.
- Correcte en persoonlijke informatie over de **sociale bescherming van de zelfstandige en van zijn gezin**. Dit gaat zowel over ziekte- en invaliditeitsverzekering, als overbruggingsrecht, pensioen en aanverwante materies zoals gehandicaptenuitkeringen, inkomensgarantie voor ouderen of leefloon, kinderbijslag, moederschapsuitkering en dienstencheques, vaderschaps- en geboortenuitkering, rouwuitkering, mantelzorg.
- Informatie over de **berekening van de bijdragen**. Indien nodig adviseren we ook over de diverse mogelijkheden voor het opvangen van eventuele betalingsmoeilijkheden.
- Informatie over **aanvullingen op de sociale bescherming** en de nodige deskundige begeleiding (bijvoorbeeld inzake aanvullende pensioenen, aanvulling op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, ...).

Sociale bescherming

Voor een vlotte opstart kon je rekenen op het ondernemingsloket. Voor sociale bescherming is er het sociaal verzekeringsfonds.

Zelfstandigen, beoefenaars vrije beroepen en vennootschappen kunnen bij **avixi** rekenen op:

1. Informatie en begeleiding bij de **inschrijving van de onderneming in de KBO** (Kruispunt-bank Ondernemingen).
2. Informatie en begeleiding m.b.t. de **rechten en verplichtingen van het sociaal statuut** als zelfstandige of aanverwante materies.

Goed om weten! Avixi informeert bij de start van je zaak of bij betalingsmoeilijkheden.

We informeren ook over jouw vrij aanvullend pensioen of de stopzetting van je zelfstandige zaak.

3. Berekening en tijdige betaling van het **overbruggingsrecht**.
4. Berekening en inning van de **sociale bijdragen**, met advies over de meest geschikte oplossingen voor de persoonlijke situatie.
5. Info over **aansluitingsplicht** en de aansluiting van de vennootschappen.
6. De invordering van de jaarlijkse **vennootschapsbijdrage**.
7. Communicatie van **overheidsinformatie** over het statuut van de zelfstandige.

eLoket 'my avixi' – transparant en persoonlijk

Bij **avixi** kan je je dossier eenvoudig zelf online opvolgen.

In **my avixi** vind je:

- je persoonlijke gegevens;
- je klantenbeheerder;
- de kwartaalafrekeningen sociale bijdragen;
- diverse attesten;
- de staat van betalingen en overzicht van de onbetaalde bijdragen;
- simulatietool voor sociale bijdragen;
- de online-tool aanvraag vermindering of vermeerdering van sociale bijdragen;
- de aanvraag vrijstelling.

JE BENT IN ORDE MET JE VERPLICHTINGEN. WAT ZIJN NU JE RECHTEN?

JOUW RECHTEN ALS ZELFSTANDIGE

In ruil voor de sociale bijdragen die je betaalt aan het sociaal verzekeringsfonds kan je als zelfstandige rekenen op:

- gezinsbijslag
- ziekte-en invaliditeitsvergoedingen;
- pensioen;
- overbruggingsrecht;
- moederschapsvergoeding;
- vaderschaps- en geboorte uitkering;
- uitkering mantelzorg;
- rouwuitkering.

1. Recht op gezinsbijslag

Onder gezinsbijslag vallen zowel de eenmalige tegemoetkoming bij de geboorte van je kind als het maandelijkse kinderbijslag groeipakket. Sinds 01/01/2019 beschikt elk gewest over zijn eigen gezinsbijslag systeem.

2. Recht op gezondheids-uitkeringen

Je bent verzekerd voor de grote en de kleine gezondheidsrisico's. Raadplegingen bij huis-artsen, kinesithérapie en kleine heilkundige ingrepen zijn voorbeelden van kleine risico's. Verblijfkosten in het ziekenhuis, logopedie en bevallingen zijn voorbeelden van grote risico's.

Ziekteverzekering

Zodra je 8 opeenvolgende dagen arbeidsongeschikt bent, heb je van dag 1 recht op de uitkering wegens arbeidsongeschiktheid. Je hebt dan recht op een dagvergoeding van het ziekenfonds. Ben je minder lang ziek? Dan maak je geen aanspraak op de uitkering.

De datum van ondertekening door de arts op het attest van arbeidsongeschiktheid is bepalend voor de eerste dag van ziekte. Het is dus van belang bij ziekte met arbeidsongeschiktheid vanaf dag 1 naar de dokter te gaan. Lever dit attest binnen de 7 dagen na de start van de arbeidsongeschiktheid af aan het ziekenfonds. Zo gaat er geen deel van de uitkering verloren.

De invaliditeitsuitkering

Ben je een volledig jaar volledig werkonbekwaam? Dan wordt een invaliditeitsuitkering uitbetaald. Personen met gezinslast krijgen een extra tegemoetkoming voor hulp van derden.

De moederschapsuitkering

De zelfstandige moeder (en meewerkende echtgenoot met het maxistatuut) heeft recht op:

- minimum 3 weken verplicht moederschapsverlof;
- 9 weken facultatieve moederschapsrust*;
- een vrijstelling van betaling sociale bijdragen gedurende 2 kwartalen na de bevalling;
- 105 dienstencheques voor bijstand in het huishouden.

* Op te nemen in een periode van 39 weken met mogelijkheid om halftijds op te nemen.

De 105 dienstencheques kunnen aangevraagd worden bij uw sociaal verzekeringsfonds **avixi** tot 15 weken na de bevalling. Voorwaarde is dat je in orde bent met de betaling van je sociale bijdragen en dat je ook nog zelfstandig blijft na jouw moederschapsrust.

Vanaf 1 juli 2026 kunnen moeders de dienstencheques geheel of gedeeltelijk inruilen voor extra weken moederschapsrust.

Ook bij adoptie heeft de moeder recht op een moederschapsuitkering en dit voor een periode van 6 weken. Adoptieouders hebben ook recht op dienstencheques.

Zelfstandige in bijberoep?

Dan ontvang je je rechten uit het statuut van loontrekkende.

Vaderschapsuitkering bij geboorte of adoptie

De zelfstandige, zelfstandig helper of meewerkende echtgenoot die vader of mee-ouder wordt heeft recht op een vaderschaps- of geboortebijdrage bij onderbreking van de activiteiten van maximaal 20 volledige of 40 halve* dagen. De vaderschaps- of geboortebijdrage moet binnen de 4 maanden na de geboorte of de adoptie opgenomen worden.

* Halve dagen opnemen = halve dagvergoeding

Goed om weten! Premie geboortehulp.

Kan of wil je het volledige geboorteverlof niet opnemen? Dan kan je voor maximaal 8 dagen of 16 halve dagen, naast de dagvergoeding, eveneens de geboortehulp genieten (éénmalige premie van 135 euro).

Rouwverlof

De zelfstandige activiteit kan je tijdelijk onderbreken n.a.v. het overlijden van een familielid (echtgenote, samenwonende partner, natuurlijk of geadopteerd kind of pleegkind). Je ontvangt een uitkering voor max. 10 (niet noodzakelijk opeenvolgende) dagen, op te nemen in een periode die begint op de dag van het overlijden en eindigt een jaar na het overlijden.

Mantelzorg door een zelfstandige

Zelfstandigen en meewerkende echtgenoten kunnen een maandelijkse uitkering genieten wanneer ze hun zelfstandige activiteit tijdelijk onderbreken of verminderen om een naaste te verzorgen. Je kan je activiteit 1 tot 6 maanden per aanvraag onderbreken tot een maximum van 12 maanden over je hele loopbaan. In bepaalde gevallen kan je een vrijstelling van sociale bijdragen genieten als je 3 maanden op rij uitkering geniet.

3. Recht op pensioen

Zelfstandigen hebben recht op een pensioen voor de jaren waarvoor ze bijdragen in hoofdberoep aan hun sociaal verzekeringsfonds hebben betaald. Zelfstandigen in bijberoep die de minimum bijdrage in hoofdberoep betalen kunnen bepaalde pensioenrechten opbouwen.

Rustpensioen (wettelijk pensioen)

Je kan met rustpensioen gaan vanaf je 65ste.

Sinds 2025 kan je pas met pensioen gaan vanaf 66 jaar, en vanaf 2030 vanaf 67 jaar.

Onder bepaalde voorwaarden kan je ook een vervroegd pensioen krijgen.

Check www.mypension.be om je meest actuele rechten te kennen.

TIP Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ)

Het statuut als zelfstandige voorziet in een beperktere wettelijke bescherming. Overweeg dus een pensioenplanning en aanvullende pensioenopbouw. Het minimumbedrag voor werknemers en zelfstandigen is weliswaar gelijk, maar gemiddeld ontvang je als zelfstandige minder pensioen dan een werknemer. Met een VAPZ kan je een mooi aanvullend kapitaal opbouwen tegen fiscaal- en sociaalvriendelijke voorwaarden.

4. Overbruggingsrecht

Als je je zelfstandige activiteiten moet stopzetten om één van onderstaande redenen, kan je onder bepaalde voorwaarden een beroep doen op het overbruggingsrecht:

Gedwongen onderbreking

- natuurramp
- brand
- vernieling door derden
- allergie (bv bakker met bloemallergie)

- beslissing van een derde economische actor of door een gebeurtenis met economische impact
- faillissement

Stopzetting omwille van economische moeilijkheden.

- leefloon
- bijdragevrijstelling
- laag inkomen

Het sociaal statuut voor zelfstandigen

WIE HEEFT HET STATUUT VAN ZELFSTANDIGE?

• De zelfstandige in eigen naam

Ieder natuurlijk persoon die in België een activiteit uitoefent die een beroepsinkomen kan opleveren, zonder hiervoor verbonden te zijn door een arbeidsovereenkomst (arbeiders – bedienden) of statuut (ambtenaren), is zelfstandige.

• De meewerkende partner

Alle personen (mannen en vrouwen) die helper zijn van hun partner-zelfstandige in een eenmanszaak en geen inkomen ontvangen uit een andere beroepsactiviteit, noch een vervangingsinkomen ontvangen welke sociale zekerheidsrechten zouden openen die minstens gelijk zouden zijn aan die van de zelfstandigen, moeten zich sinds 1 januari 2003 ook aansluiten bij het sociaal verzekeringsfonds. Dit is niet enkel van toepassing voor gehuwde partners maar ook voor partners die met een samenlevingscontract verbonden zijn.

• De zelfstandig helper

Ieder persoon die in België een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst verbonden te zijn, is helper. De zelfstandig helper kan enkel optreden voor een natuurlijke persoon.

• De student-zelfstandige

Sinds 1 januari 2017 heeft de student die ook een zelfstandige activiteit uitoefent een eigen statuut: de student-zelfstandige. De student-zelfstandige is minstens 18 en hoogstens 25 jaar en ingeschreven in een erkende onderwijsinstelling, heeft voldoende lesuren en woont de lessen regelmatig bij.

• De mandataris in een vennootschap

Niet elke persoon die een beroepsactiviteit in een vennootschap uitoefent zonder een arbeidsovereenkomst te hebben, heeft een onderwerpsplicht aan het sociaal statuut voor zelfstandigen.

- Er zijn verschillende types mandatarissen:
 - **Stille vennoot:**
geen onderwerpingsplicht
 - **Beherend/Werkend vennoot:**
onderwerpingsplicht
 - **Bestuurder:**
onderwerpingsplicht, tenzij in de statuten duidelijk vermelding is van een onbezoldigde activiteit en er meer dan 1 zaakvoerder is en er geen activiteit is in de vennootschap. Dan is er geen onderwerpingsplicht.
 - **Commissaris:** onderwerpingsplicht
 - **Commissaris-revisor:** onderwerpingsplicht

- **De mandataris in een vzw**
Het feit dat een mandaat wordt uitgeoefend in een vereniging zonder winstoogmerk hoeft niet te betekenen dat de mandataris geen inkomen uit de vereniging ontvangt. Indien er een inkomen is, wordt dit beschouwd als zelfstandig inkomen. De mandataris wordt dan beschouwd als zelfstandige en moet verplicht aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen VZW's die aan de vennootschapsbelasting onderworpen zijn en VZW's die aan de rechtspersonenbelasting onderworpen zijn.

Goed om weten!

Uitzonderingen

Journalisten, perscorrespondenten en personen die auteursrechten genieten, zijn niet onderworpen aan het sociaal statuut voor zelfstandigen als zij genieten van een sociaal statuut dat minstens evenwaardig is aan dat van de zelfstandigen of als zij de pensioenleeftijd bereikt hebben.

WIE MOET AANSLUITEN BIJ AVIXI SOCIAAL VERZEKERINGSFONDS?

Iedere zelfstandige, helper en beoefenaar van een vrij beroep, is onderworpen aan het sociaal statuut voor zelfstandigen. Van bij de start van de zelfstandige activiteit is het verplicht om aan te sluiten bij het sociaal verzekeringsfonds.

Betaling van sociale bijdragen

In de meeste gevallen zal de onderworpen zelfstandige sociale bijdragen moeten betalen. De zelfstandige zal hiervoor elk kwartaal een afrekening ontvangen.

Het bedrag van de kwartaalbijdrage varieert naargelang de grootte van het netto beroepsinkomen van het refertejaar en is bovendien afhankelijk van de wijze waarop de zelfstandige activiteit wordt uitgeoefend (hoofdberoep – bijberoep – gepensioneerde).

Het eerste jaar als zelfstandige kan er sprake zijn van een 'proratisering'. Dat is het geval als je niet start in het eerste kwartaal van het jaar. Je netto-inkomen zal dan omgerekend worden naar een inkomen op jaarbasis. In geval van stopzetting in de loop van het jaar is hetzelfde principe van toepassing.

Zelfstandige in hoofdberoep of in bijberoep?

Binnen het zelfstandigenstatuut zijn er verschillende categorieën:

- Zelfstandige in hoofdberoep of in bijberoep
- Hoofdberoep met gelijkstelling bijberoep
- Student-zelfstandige
- Meewerkende partner
- Gepensioneerde met bijverdienste
- Zelfstandige met pensioenleeftijd zonder ontvangst pensioen

Elke categorie is verplicht zich aan te sluiten bij het sociaal verzekeringsfonds, maar de sociale bijdragen en rechten zijn verschillend.

Zelfstandige in hoofdberoep

Je bent zelfstandige in hoofdberoep als je een zelfstandige activiteit uitoefent en geen ander inkomen hebt waarmee je voldoende sociale rechten opbouwt, of je werkt minder dan halftijds (minder dan 50% als werknemer of ambtenaar of minder dan 60% als vastbenoemde leerkracht).

Als zelfstandige in hoofdberoep kan je rekenen op alle voordelen die hieraan verbonden zijn. (Zie 'Mijn rechten als zelfstandige' – blz. 12.)

Je zal bijdragen in hoofdberoep betalen. Voor de startende zelfstandige in hoofdberoep met beperkte inkomsten is het mogelijk om verminderde bijdragen te betalen gedurende de eerste 4 kwartalen (Primostarter). Voldoe je aan de voorwaarden voor de starterskorting dan krijg je bij je opstart als zelfstandige sinds 1 april 2022 een korting op je eerste kwartaalbijdrage.

! Indien een uitkering, opzeggingsvergoeding, enz. niet tot het einde van je startkwartaal loopt, kan je geen zelfstandige in bijberoep zijn, maar zal je moeten aansluiten als zelfstandige in hoofdberoep.

Zelfstandige in bijberoep

Om je aan te sluiten als zelfstandige in bijberoep bestaan er strikte regels rond je andere tewerkstelling.

Wie kan zelfstandige in bijberoep zijn?

Combinatie werknemer in de privé-sector en zelfstandige activiteit

Naast de zelfstandige activiteit werk je minstens halftijds in de privésector én je werkt minstens 235 uren/kwartaal in een stelsel van 38u/week. (pro rata indien je werkt binnen een ander stelsel).

! Teveel genomen onbetaald verlof binnen 1 kwartaal kan leiden tot omzetting van bij- naar hoofdberoep voor het betreffende kwartaal.

Combinatie statutaire tewerkstelling bij overheid (excl. onderwijs, incl. NMBS) en zelfstandige activiteit

Naast de zelfstandige activiteit werk je jaarlijks minstens 8 maanden of 200 dagen, én ben je minstens halftijds vast benoemd bij de overheid.

Combinatie onderwijsopdracht en zelfstandige activiteit

Naast de zelfstandige activiteit geef je minstens 6/10de van een volledig uurrooster les in het geval van een vast benoemd statutair leerkracht. Voor een vastbenoemde leerkracht bestaat de versoepeling van een gemiddelde van 235u/kwartaal op jaarbasis niet. Bij tijdelijke leerkrachten volstaat een lessenrooster van 5/10de.

Combinatie vervangingsinkomen en zelfstandige activiteit

Naast de zelfstandige activiteit geniet je een sociale uitkering, zoals ziekte- en invaliditeitsuitkering, werkloosheidsuitkering vanuit een loontrekkende activiteit, tijdskrediet, thematisch verlof (ouderschapsverlof, mantelzorg, ...), conventioneel brugpensioen, rust- of overlevingspensioen, RVA-maatregel "springplank tot zelfstandigheid".

Speciale omstandigheden

Personen die naast de uitoefening van hun zelfstandige activiteit

- hun arbeidsprestaties in de privésector hebben verminderd, nadat ze de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt en hiervoor een onderbrekingsuitkering genieten;
 - een uitkering voor loopbaanonderbreking ontvangen;
 - een opzeggingsvergoeding ontvangen wegens ontslag;
 - een vergoeding ontvangen wegens onrechtmatige contractbreuk door de werkgever;
- kunnen worden beschouwd als zelfstandigen in bijberoep. Elk specifiek geval wordt persoonlijk bekeken.

Gepensioneerde met een bijverdienste

Als gepensioneerde kan je – binnen bepaalde grenzen – nog een zelfstandige activiteit uitoefenen. Je moet ook aan een aantal formaliteiten voldoen.

Toegelaten activiteit voor gepensioneerden

Hoeveel mag ik bijverdienen naast mijn pensioen?

Gepensioneerden die 66 jaar zijn of een beroepsloopbaan hebben van minstens 45 jaar mogen onbeperkt bijverdienen zonder verlies van pensioen.

! Bij andere categorieën gepensioneerden moet het beroepsinkomen als zelfstandige onder bepaalde grenzen blijven om geen pensioen te verliezen.

Wat zijn beroepsinkomsten als zelfstandige?

Dat zijn de bruto-beroepsinkomsten, vermindert met de beroepskosten, en – in voorkomend geval – met het verlies. Sociale bijdragen die voor het pensioen werden betaald en nadien werden terugbetaald en inkomsten uit een vroegere beroepsbezigheid die na de pensioendatum worden uitbetaald, moeten niet bijgerekend worden.

Gepensioneerden die niet voldoen aan de voorwaarden om onbeperkt bij te mogen verdienen.

Wanneer de toegelaten grens overschreden wordt met minder dan 100% wordt het pensioen met het percentage van overschrijding vermindert voor het betrokken jaar. Wanneer de toegelaten grens met tenminste 100% wordt overschreden, wordt de betaling van het pensioen voor dat jaar volledig geschorst.

en zullen de sociale bijdragen berekend worden aan het percentage van de niet-gepensioneerde zelfstandige.

! De zelfstandige die geen pensioen ontvangt, maar waarvan de huwelijkspartner een gezinspensioen ontvangt, moet zijn inkomsten als zelfstandige altijd (ongeacht de leeftijd of het aantal loopbaanjaren) beperken. Zo niet vervalt het gezinspensioen en wordt het vervangen door een pensioen als alleenstaande.

Meldingsplicht

Elke beroepsactiviteit moet in principe gemeld worden bij de instelling die het pensioen toekent. Deze verplichting geldt ook voor de huwelijkspartner van een persoon die een gezinspensioen ontvangt.

Wanneer de aangifte van de zelfstandige activiteit van de gepensioneerde niet binnen de gestelde termijn gebeurt, wordt het pensioen geschorst gedurende 1 maand, en bij herhaling gedurende 3 maanden.

Uitzondering

De begunstigden van een rust- of overlevingspensioen die de leeftijd van 66 jaar bereiken hebben en die al de eerste betaling van hun pensioen ontvingen, zijn vrijgesteld van de voorafgaande aangiftes.

Plichten als gepensioneerde met bijverdienste

Naast de eventuele meldingsplicht bij de pensioendienst, gelden dezelfde plichten als voor een andere zelfstandige.

Sociale bijdragen als gepensioneerde?

Als je een pensioen uitbetaald krijgt en de inkomsten uit de zelfstandige activiteit blijven onder de toegelaten grens, dan betaal je sociale bijdragen tegen een lager percentage. Tot een bepaald grensbedrag betaal je zelfs geen bijdragen.

Zelfstandige met pensioenleeftijd zonder ontvangst pensioen

Deze categorie van zelfstandigen wordt beschouwd als zelfstandige in hoofdberoep voor de bijdragebepaling, wat inhoudt dat zij minstens de minimum bijdragen van een zelfstandige in hoofdberoep moeten betalen. Daardoor worden er pensioenrechten opgebouwd. Er kan echter gekozen worden voor een opt-out. In dat geval moeten er onder een jaarlijks bepaalde grens geen sociale bijdragen betaald worden. Op het stuk boven die grens worden de bijdragen berekend aan 20,5%.

Zelfstandig helper

Wie is helper?

Een zelfstandig helper is een persoon die **zonder arbeidsovereenkomst** een zelfstandige binnen een éénmanszaak in België bijstaat of vervangt in de uitoefening van zijn beroep.

Als blijkt dat de helper in werkelijkheid toch in ondergeschikt verband de zelfstandige helpt, wordt hij beschouwd als werknemer en valt hij niet onder het toepassingsgebied van het sociaal statuut voor zelfstandigen. Dit wordt dan aanzien en behandeld als een geval van schijnzelfstandigheid.

De zelfstandige die geholpen wordt, is noodzakelijkerwijze een natuurlijk persoon; een rechtspersoon kan niet worden vervangen of bijgestaan. De helper en de geholpene hoeven in theorie geen verwanten te zijn.

- Ongehuwde helpers kunnen niet aansluiten vóór de 1e januari van het jaar waarin ze 20 jaar worden.
- Studenten die helper zijn én recht geven op kinderbijslag, kunnen niet aansluiten.
- Toevallige helpers die hun activiteit minder dan 90 dagen per jaar EN op niet-regelmatige wijze uitoefenen, **zijn niet verplicht** zich aan te sluiten.

De meewerkende partner

Maxistatuut

De echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner van een zelfstandige met een eenmanszaak moet aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds als hij/zij zelf geen eigen statuut heeft waarmee pensioenrechten worden opgebouwd. Dit wordt dan het Maxistatuut.

Een gehuwde partner met een eigen statuut met voldoende rechtenopbouw mag de partner in zijn zelfstandige eenmanszaak helpen zonder aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds.

Bij een wettelijk samenwonende partner ligt dit anders. Deze zal in het geval van een eigen statuut wél moeten aansluiten en dit als zelfstandige in bijberoep, dus niet als meewerkende partner.

- Dit betekent dat de meewerkende partner ook verzekerd is voor pensioen, gezinsbijslag, gezondheidszorg, arbeidsongeschiktheid, invaliditeit en moederschap, maar niet en sinds 01/01/2023 ook op het hervormd overbruggingsrecht.
- Meewerkende partners geboren vóór 1956 moeten enkel aansluiten voor het ministatuut (enkel verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en invaliditeit), maar kunnen wel vrijwillig kiezen voor het maxistatuut.
- Alle partners van zelfstandigen worden vermoed mee te helpen in de zaak en moeten dus aansluiten, tenzij deze over een eigen statuut beschikt (loontrekkende, vervangingsinkomen, zelfstandige,...).

- De gehuwde partner die een eigen statuut heeft, kan niet aansluiten als meewerkende partner. Indien een zelfstandig statuut toch wenselijk is, dan kan dit enkel als zelfstandige in bijberoep, maar niet als meewerkende partner.

Welke bijdrage betaalt de meewerkende partner?

De voorlopige verschuldigd door de meewerkende partner wordt berekend op het geïndexeerde beroepsinkomen dat aan de meewerkende partner werd toegekend tijdens het refertejaar (= netto beroepsinkomsten van 3 jaar terug).

Welke rechten heeft de meewerkende partner?

Door sociale bijdragen te betalen aan het sociaal verzekeringsfonds heeft de meewerkende partner recht op de uitkeringen gelijk aan die van de gewone zelfstandige.

De student-zelfstandige

De student die ook een zelfstandige activiteit uitoefent heeft een eigen statuut: de student-zelfstandige. Het gaat om een statuut met een gunstig stelsel van sociale bijdragen bij inkomsten die onder de drempel liggen voor de minimum bijdragen van de zelfstandige in hoofdberoep. De student-zelfstandige betaalt dan verminderde bijdragen. Hij/zij bouwt sociale rechten op bij betaling van sociale bijdragen

die minstens gelijk zijn aan de minimum bijdragen hoofdberoep.

Voorwaarden

Een student die als zelfstandig ondernemer wil starten, mag dat vanaf het kwartaal waarin hij/zij 18 jaar wordt (niet vroeger) en tot de leeftijd van 25 jaar.

Studenten tussen 18 en 25 jaar:

- Studies volgen in een onderwijsinstelling en eventueel begeleid worden door deze instelling bij een ondernemingsproject.
- Ingeschreven zijn voor minstens 27 studiepunten (ECTS) of voor 17 lesuren per week in een onderwijsinstelling in België of in het buitenland met het oog op het bekomen van een diploma dat erkend is door de bevoegde overheden,
- of een stage doormaken om te kunnen worden benoemd in een openbaar ambt,
- of een verhandeling bij het einde van hogere studies voorbereiden, en dit zonder nog verplichte cursussen te volgen.
- Regelmatig de lessen volgen om dat diploma te behalen.

Als je jouw zelfstandige activiteit voortzet zonder regelmatig de lessen te volgen of na de stopzetting van jouw studies, dreig je het statuut van student-zelfstandige te verliezen. Je kunt dan automatisch worden beschouwd als een zelfstandige in hoofdberoep en moet de minimum bijdragen betalen van de zelfstandige in hoofdberoep.

Om dat te vermijden, informeer je jouw fonds onmiddellijk als je geen regelmatige student meer bent.

- Je oefent een zelfstandige activiteit uit of bent van plan er een uit te oefenen zonder enige gezagsverhouding met een werkgever.

Uitzondering

Een student die een zelfstandige activiteit als helper uitvoert én kindergeld ontvangt, kan geen statuut als zelfstandige hebben zolang hij rechtgevend is op kinderbijslag. De uitgeoefende activiteit wordt geacht toevallig te zijn.

Sociale bijdragen en rechten

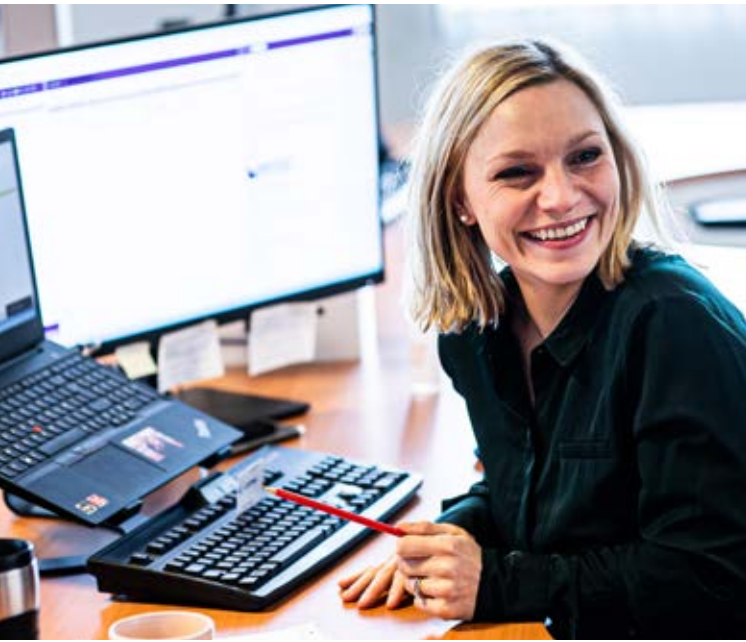
Het statuut van student-zelfstandige voorziet een gunstig stelsel van bijdragen voor de studenten die inkomsten hebben die lager zijn dan de drempel die van kracht is voor de zelfstandigen in hoofdberoep. De student-zelfstandige zal vrijgesteld zijn van sociale bijdragen voor de inkomsten onder een bepaalde drempel. De startende student-zelfstandige krijgt voorlopige sociale bijdragen aangeboden gelijk aan de minimum bijdragen bijberoep. Bij het sociaal verzekeringsfonds kan een vrijstelling van bijdragen onder voorwaarden toestaan.

In het geval van vrijstelling of verminderde bijdragen, worden er als zelfstandige geen rechten geopend (pensioen, geneeskundige verzorging, ziekteverzekering, arbeidsongeschiktheid, moederschapsverzekering, moederschapshulp, overbruggingsrecht, uitkering mantelzorg, enz.). De student-zelfstandige blijft ten laste van de ouders voor de terugbetaling van de geneeskundige verzorging en de betaling van de kinderbijslag.

! Om het recht op kinderbijslag te behouden moet de activiteit beperkt worden tot:

- Minder dan 600 uur per jaar met een studentencontract. Het loon dat je verdient als jobstudent speelt geen rol.
- Minder dan 80 uur per maand als werknemer. Je ontvangt geen kinderbijslag voor de maanden waarin je meer dan het maximum werkt. Het bedrag van je inkomsten speelt geen rol.

Ligt het jaarinkomen boven de grens van minimumbijdrage hoofdberoep, dan word je aanzien als een volwaardige zelfstandige in hoofdberoep. Je betaalt de volle sociale bijdrage en opent rechten in de sociale zekerheid voor zelfstandigen. Je moet je inschrijven bij een mutualiteit, je ouders ontvangen geen kinderbijslag meer en je bent niet meer fiscaal ten laste van je ouders.

Gelijkstelling bijberoep (art. 37)

Welke zelfstandigen komen in aanmerking voor gelijkstelling bijberoep?

Zelfstandigen die niet voldoende eigen rechten kunnen opbouwen uit een bijkomende activiteit of uitkering, kunnen onder bepaalde voorwaarden aansluiten als zelfstandige met gelijkstelling bijberoep:

- Gehuwden wiens rechten op de wettelijk voorziene uitkeringen voor pensioen, kinderbijslag en ziekte- en invaliditeit zijn gewaarborgd door de partner in een stelsel dat minstens gelijk is aan dat van de zelfstandige in hoofdberoep.
- Weduwen en weduwnaars
- Leerkrachten met vaste benoeming. Indien je maar 5/10de van een volledig uurrooster (i.p.v. 6/10de voor erkenning als zelfstandige in bijberoep) les geeft, en vast benoemd bent, maakt je aanspraak op vermindering van sociale bijdragen via artikel 37.
- Ministers en Staatssecretarissen.
- Leden van een Executieve, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, de Gewestraad, de Gemeenschapsraad, de Bestendige Deputatie, burgemeester en schepenen.

Hoe groot mag het inkomen zijn?

Het sociaal verzekeringsfonds **avixi** kan vrijstelling van bijdragen toestaan wanneer de vermoedelijke inkomsten onder een bepaalde grens liggen. Dit kan enkel na indiening van een dossier 'aanvraag vrijstelling/vermindering van voorlopige bijdragen' met objectieve elementen.

! In beide gevallen, dus zowel bij vrijstelling als bij vermindering van bijdragen, worden er als zelfstandige geen rechten geopend.

De zelfstandige die volgens toepassing van art.37 geen bijdragen of verminderde bijdragen betaalt en daar na een tijd verandering in wil brengen en beslist toch zelf sociale rechten te willen opbouwen moet schriftelijk verzaken aan de toepassing van art.37 en dit overmaken aan zijn sociaal verzekeringsfonds. De verzaking treedt in voege op de 1ste januari volgend op de datum van aanvraag verzaking.

Aansluiten als zelfstandige

Overzicht van de formaliteiten:

Hoedanigheid	Document
Hoofdberoep	Online of aansluitingsformulier
Meewerkende partner	Online of aansluitingsformulier meewerkende partner
Helper van een zelfstandige	Online of aansluitingsformulier + verklaring op eer helper (te ondertekenen door de hoofdzelfstandige)
Bijberoep	Online of aansluitingsformulier + gegevens over tewerkstelling, C4 bij ontslagvergoeding, bewijs RVA bij Springplank tot zelfstandige, goedkeuring tot zelfstandige activiteit van de adviserend arts ziekenfonds bij ziekteuitkering, ...
Student-Zelfstandige	Online of aansluitingsformulier + aanvraagformulier statuut student-zelfstandige (bijlage 1 en 3)
Gepensioneerde	Online of aansluitingsformulier + bewijs ontvangst pensioen of pensioensbeslissing
Gelijkstelling bijberoep (art. 37)	Online of aansluitingsformulier + bewijs dat de rechten van de echtgeno(o)t(e) in orde zijn of bewijs weduwe, vast benoemde leerkracht met 5/10de uurrooster, functie als minister, enz.
Werkend Vennoot	Online of aansluitingsformulier + verklaring op eer werkend vennoot + kopie aandelenboek

De aansluitingsdocumenten mogen online, per mail of per gewone post overgemaakt worden. Of kom langs in één van onze kantoren. (contactgegevens vind je op de laatste pagina)

 Online je zaak starten!

De sociale bijdragen

HOE WORDEN DE SOCIALE BIJDRAGEN BEREKEND?

Je sociale bijdragen worden berekend als een percentage van je netto belastbaar beroepsinkomen als zelfstandige van het huidige kalenderjaar. Dit percentage verschilt naar gelang je bijdragecategorie (hoofdberoep, bijberoep, ...) en je inkomen.

Je netto belastbaar inkomen is gelijk aan je bruto-inkomsten, **verminderd met:**

- je beroepskosten;
- je betaalde sociale bijdragen;
- je bijdragen voor het VAPZ (Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen);
- je verrekenbare verliezen

Algemeen principe

Het sociaal verzekeringsfonds nodigt je uit voor de betaling van een voorlopige sociale bijdrage berekend op de inkomsten van 3 jaar terug. Dit is een verplichte sociale bijdrage.

Je kan deze bijdrage laten aanpassen op basis van de verwachte inkomsten van het jaar zelf (verhogen of verlagen). Voor sommige categorieën bestaat er een wettelijke minimumdrempel waarop minstens voorlopige bijdragen dienen te worden betaald.

Om de voorlopige bijdragen te **verhogen**, volstaat een eenvoudige aanvraag aan het sociaal verzekeringsfonds. Zo voorkom je een hoge

regularisatie achteraf en bovendien kan het bedrag ook dadelijk ingebracht worden in de belastingen.

Om een **verlaging** te bekomen van de voorlopige bijdragen bezorg je avixi je vermoedelijk belastbaar inkomen op jaarbasis, met een grondige motivatie waarom je inkomen dit jaar lager zal uitvallen dan je inkomen van 3 jaar geleden.

We raden aan om omzichtig om te gaan met de verminderingaanvragen. Als het inkomen ten slotte toch hoger ligt, dan kan je voor het einde van het jaar nog een bijbetaling doen. Gebeurt de bijbetaling niet, dan volgt een boete bij de regularisatie.

Regularisatie

Er zullen jaarlijks 4 afrekeningen met voorlopige bijdragen aangeboden worden en jaarlijks 1 herberekening (regularisatie) vb. voor de inkomsten van 2026 zal dit gebeuren in de loop van 2028.

Een eventueel tegoed kan je terugkrijgen of eventueel gebruiken voor de actuele bijdragen. In geval van een tekort betaal je uiteraard bij.

Bij een tekort moeten er geen verhogingen betaald worden als de betaalde voorlopige bijdragen berekend waren op de beroepsinkomsten van 3 jaar terug (geldt dus niet in geval van verlaagde voorlopige bijdragen).

Als er een verlaging van de voorlopige bijdragen aangevraagd werd en de inschatting bleek te laag, dan zal er bij de regularisatie een verhoging moeten betaald worden op het bedrag tussen wat betaald is en wat initieel zou moeten betaald worden aan voorlopige bijdragen berekend op 3 jaar terug. Deze verhoging = $(3\% \times \text{het aantal kwartalen tussen het bijdragejaar en de regularisatie}) + \text{eenmalig } 7\%$.

! Proratisering

In het huidige bijdragesysteem wordt het beroepsinkomen van het 1ste jaar van activiteit gebruikt voor de berekening van de sociale bijdragen, ook als dit geen volledig jaar is. De inkomsten van dit jaar worden omgerekend naar een inkomen op jaarbasis. Dit noemen we proratisering.

berekeningsformule:

$$\text{inkomen} \times \frac{4}{\# \text{ kwartalen activiteit}}$$

Bijvoorbeeld: als het referentiejaar slechts 2 kwartalen omvat, wordt het inkomen x 2 gedaan.

Voorlopige bijdragen bij begin van de activiteit

Bij een starter kan de regel dat de voorlopige opeisbare sociale kwartaalbijdragen berekend worden op het inkomen van 3 jaar geleden, uiteraard niet gehandhaafd worden. Daarom worden er gedurende deze 3 jaar **voorlopige bijdragen** betaald. Dit kan op 2 manieren: iedere beginnende zelfstandige moet een keuze maken tussen de betaling van forfaitaire voorlopige minimumbijdragen of vrijwillig verhoogde bijdragen.

Forfaitaire voorlopige minimumbijdragen

Als startende zelfstandige betaal je gedurende de eerste 3 jaar een voorlopige bijdrage op een minimuminkomen. Het minimuminkomen wordt jaarlijks door de overheid vastgelegd.

Vrijwillig verhoogde bijdragen

Je kan er ook voor kiezen om vrijwillig hogere bijdrage te betalen dan de forfaitair voorlopige minimumbijdragen wanneer je weet dat je inkomsten hoger zullen liggen dan het wettelijk minimum.

Regularisatie van bijdragen

Eens het definitieve inkomen per jaar gekend is bij het sociaal verzekeringsfonds, worden de reeds betaalde sociale bijdragen en de verschuldigde sociale bijdragen o.b.v. werkelijke inkomsten met elkaar vergeleken. Op het verschil moeten dan nog sociale bijdragen bijbetaald worden. Dit heet regularisatie.

Per categorie zijn verschillende minimumgrenzen bepaald voor de betaling van de sociale bijdrage.

Voldoe je als starter aan de voorwaarden **primo-starter**? Dan kan je in aanmerking komen voor een verlaging van de te betalen sociale bijdrage. Deze verlaging is beperkt tot de eerste 4 opeenvolgende kwartalen als zelfstandige in hoofdberoep.

Aansluiten van een vennootschap

Ook vennootschappen moeten aansluiten bij het sociaal verzekeringsfonds. Als vennootschap betaal je een jaarlijkse bijdrage, deze dient ter ondersteuning van het sociale-zekerheidsstelsel. Ze opent geen rechten voor de vennootschap of de zelfstandigen die in de vennootschap actief zijn.

WETTELIJKE AANSLUITINGSVERPLICHTING

Welke vennootschappen moeten aansluiten bij het sociaal verzekeringsfonds?

Vennootschappen die onderworpen zijn aan de Belgische vennootschapsbelasting of aan de belasting der niet-verblijfshouders zijn verplicht aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds en een jaarlijkse bijdrage te betalen.

Wanneer moet een vennootschap aansluiten?

Elke vennootschap is wettelijk verplicht zich binnen de 3 maanden na oprichting aan te sluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. De boete voor laattijdige aansluiting is een verhoging van 1% per maand.

(datum van neerlegging van de oprichtingsakte bij de griffie van de Ondernemingsrechtbank.)

Welke bijdrage is verschuldigd?

De bijdrage is afhankelijk van het balanstotaal van het voorgaande afgesloten boekjaar van je vennootschap.

Voor de bepaling van de vennootschapsbijdrage van het huidige jaar is het balanstotaal van je vennootschap van het voorgaande jaar de basis. Als er geen balanstotaal gekend is, wordt de kleinste bijdrage aangerekend. Vennootschappen die in de loop van het jaar worden opgericht, dienen de volledige bijdrage te betalen voor dat jaar, deze wordt niet pro rata berekend.

Tegen wanneer moet je de bijdrage betalen?

De jaarlijkse vennootschapsbijdrage moet betaald worden tegen 31 december van elk bijdragejaar.

Opgelet! Betaling tijdens jaar van oprichting

- Vennootschap werd opgericht vóór oktober: bijdrage moet betaald worden tegen 31 december van dat jaar
- Vennootschap werd opgericht in oktober, november of december: bijdrage moet betaald worden uiterlijk op de laatste dag van de 3e maand die volgt op de maand waarin de vennootschap werd opgericht.

Wat bij niet- of laattijdige betaling?

- **Niet betaling**
Als de vennootschap de bijdrage niet betaalt, zijn de zaakvoerders, bestuurders en werkende vennoten hoofdelijk aansprakelijk voor onbetaalde bijdragen van de vennootschap.

Als er noch door de vennootschap, noch door de hoofdelijk aansprakelijke(n) wordt overgegaan tot betaling, worden deze langs gerechtelijke weg gevorderd bij beiden.

- **Laattijdige betaling**

Bij laattijdige betaling, wordt er per maand een verhoging van 1% aangerekend op het openstaand deel van de bijdrage.

Als er een te laat betaling was door overmacht of je bevond zich in een behartenswaardige situatie, dan kan het RSVZ de aangerekende verhogingen eventueel geheel of gedeeltelijk kwijtschelden.

Voorwaarden:

- Je hebt de bijdrage en de kosten reeds betaald.
- Gemotiveerde aanvraag indienen.

Als je een kwijtschelding van de verhogingen wenst aan te vragen, gelieve je vraag te richten tot je sociaal verzekeringsfonds. Zij bezorgen je een aanvraagformulier en zij zullen het ingevulde formulier aan het RSVZ bezorgen.

Kan een vennootschap vrijgesteld worden van de bijdragebetaling?

In onderstaande situaties is er vrijstelling van vennootschapsbijdrage mogelijk:

1. Bij falings, vereffening of gerechtelijke reorganisatie

Je vennootschap kan vanaf het bijdragejaar waarin ze zich in één van de volgende situaties bevindt, vrijgesteld worden van de jaarlijkse vennootschapsbijdrage:

- Je vennootschap werd failliet verklaard.
- Je vennootschap bevindt zich in een toestand van vereffening en deze vereffeningwijze werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.
- Je vennootschap bevindt zich in een toestand van gerechtelijke reorganisatie.

2. Voor niet-actieve vennootschappen

Een vennootschap die een volledig kalenderjaar geen enkele handel-of burgerlijke activiteit heeft uitgeoefend, kan voor dat specifiek jaar vrijgesteld worden van de vennootschapsbijdrage.

Bezorg aan je sociaal verzekeringsfonds een attest non-activiteit dat afgeleverd wordt door de Administratie van de fiscaliteit van FOD Financiën. Enkel een attest van deze dienst volstaat als bewijs.

3. Tijdelijke vrijstelling voor startende vennootschappen

Een startende vennootschap kan tijdens de eerste 3 jaar een tijdelijke vrijstelling van de jaarlijkse vennootschapsbijdrage krijgen mits de vennootschap voldoet aan de onderstaande 3 voorwaarden:

- Je vennootschap is een personenvennootschap (alle vennootschappen behalve de NV's en buitenlandse gelijkaardige rechtsvormen).
- Je vennootschap ingeschreven is in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) als inschrijvingsplichtige onderneming.
- De zaakvoerder(s), bestuurder(s) en de meerderheid van de werkende vennoten, in de 10 jaar (40 kwartalen) voorafgaand aan de oprichting van de vennootschap, niet meer dan 3 jaar (12 kwartalen) als zelfstandige hebben gewerkt (ook bijberoep, helper,...).

AANSLUITEN VENNOOTSCHAP

Je kan bij **avixi** je vennootschap online aansluiten via www.avixi.be – ik wil me aansluiten of met een aansluitingsformulier.

De aansluitingsdocumenten mogen per mail of per gewone post overgemaakt worden. Of kom langs in één van onze kantoren.

Het vrij aanvullend pensioen

Het is een aanrader om, naast je pensioen als zelfstandige, een extra kapitaal op te bouwen. Hiervoor hebben we voor jou het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ). Het is fiscaal aantrekkelijk, je betaalt minder sociale bijdragen en als je met pensioen gaat, ontvang je een hoger inkomen.

Jouw voordelen

De fiscaal aftrekbare premies leiden tot belastingvermindering

De premies voor het VAPZ zijn fiscaal volledig aftrekbaar als beroepskosten.

Lagere sociale bijdragen in de toekomst

Doordat de betaalde premies fiscaal aftrekbaar zijn als beroepskost vermindert het beroepsinkomen dat als basis dient voor de berekening van de sociale bijdragen. Je betaalt minder sociale bijdragen, dus dubbele winst.

Ongeëvenaard financieel rendement

De betaalde premies renderen in een kapitalisatieformule aan een gewaarborgde intrestvoet vermeerderd met een jaarlijkse winstdeelname.

Cumulatie mogelijk met pensioensparen en levensverzekeringen

De fiscale aftrekbaarheid van de gestorte premies kan worden gecumuleerd met de fiscale vrijstelling voor de gewone levensverzekering en het pensioensparen.

Volledige vrijheid

Het vrij aanvullend pensioen geeft volledige vrijheid. Zelfs na onderschrijving van de polis bent je volledig vrij om al dan niet de premies te betalen.

Meewerkende partner

De meewerkende partner onderworpen aan het maxistatuut kan ook deelnemen aan het VAPZ. De voorwaarde is wel dat de hoofdzelfstandige verzekerd is als zelfstandige in hoofdberoep.

Hoeveel betaal je voor jouw aanvullend pensioen?

De premie voor de opbouw van het aanvullend pensioen is bepaald met een minimum en een maximum percentage van het referte-inkomen van 3 jaar geleden met een maximum bedrag per jaar.

>> Neem vrijblijvend contact op met onze diensten voor meer info over de premie en de voordelen van een pensioenoptimalisatie.

Wat voor beginnende zelfstandigen?

Beginnende zelfstandigen hebben geen inkomsten van 3 jaar geleden. Daarom wordt hun sociale bijdrage berekend op een schatting van het inkomen. Diezelfde schatting wordt als referte-inkomen genomen voor de VAPZ-premies.

Wat met taksen?

Er is geen taks verschuldigd op de premies. Dit betekent dat alle gestorte bedragen omgezet worden in kapitaal. Dit verhoogt sterkt het rendement van het aanvullend pensioen.

Uitbetaling pensioenkapitaal

Op het ogenblik dat je met pensioen gaat, ontvang je het aanvullend pensioenkapitaal (betaalde premies + intrest + winstdeelname). Dit ontvangen kapitaal wordt verspreid belast onder een uiterst voordelig taxatiestelsel. De winstdeelname blijft onbelast.

Welk soort belastingen moet je betalen als zelfstandige?

Net als een werknemer betaal je jaarlijks een inkomstenbelasting op je belastbaar inkomen. Dit gebeurt via trimestriële voorschotten en een afrekening, in de vorm van een aanslagbiljet.

Indien je zelfstandige bent in je eigen vennootschap betaalt de vennootschap ook nog aparte inkomstenbelasting op het belastbaar resultaat van de vennootschap. Afhankelijk van de woonplaats betalen zowel zelfstandigen als vennootschappen nog aanvullende belastingen.

Verder wordt de belasting nog verminderd voor bepaalde inkomsten, bijvoorbeeld pensioenen en vervangingsinkomsten en voor bepaalde uitgaven zoals kinderoppas pensioensparen, uitgaven energiebesparende investeringen, enz.

De personenbelasting wordt geheven door de Federale Overheidsdienst Financiën en moet jaarlijks worden aangegeven in de aangifte in de personenbelasting.

PERSONENBELASTING

Als je in België woont en/of werkt ben je in principe onderworpen aan de personenbelasting. Personenbelasting is een belasting die in België wordt geheven op het netto beroepsinkomen van natuurlijke personen, dit kunnen zowel loontrekkende als zelfstandige personen zijn. De belasting wordt geheven op basis van het netto-beroepsinkomen van de belastingplichtige, dat wil zeggen het inkomen na aftrek van bepaalde kosten en lasten.

De personenbelasting kent progressieve belastingtarieven. Dit wil zeggen dat het tarief van de belasting stijgt naarmate het inkomen groter wordt. De tarieven voor aanslagjaar 2026, inkomen 2025 variëren tussen 0% en 50%.

Sommige inkomsten worden niet aan deze progressieve tarieven belast en worden aan afzonderlijke tarieven belast, bijvoorbeeld bepaalde kapitalen van aanvullende pensioenen.

VENNOOTSCHAPS-BELASTING

In principe zijn alle vennootschappen, verenigingen, instellingen en organen onderworpen aan de vennootschapsbelasting, indien ze: rechtspersoonlijkheid bezitten, hun voornaamste inrichting, maatschappelijke zetel, de zetel van bestuur of beheer in België hebben en winstgevende activiteiten uitvoeren.

Het basistarief bedraagt 25%. Voor een kleine vennootschap geldt onder bepaalde voorwaarden een verlaagd tarief van 20% voor de eerste schijf van 100.000 euro. De boekhoudkundige winst vormt de vertrekbasis om het belastbaar inkomen te berekenen, maar er dient weliswaar rekening gehouden te worden met bijv. bepaalde winsten die vrijgesteld zijn, sommige boekhoudkosten zijn fiscaal niet volledig aftrekbaar, enz. Andere factoren die de belasting bepalen zijn aftrek niet-belastbare bestanddelen (giften), aftrek risicokapitaal, aftrek vroegere verliezen, investeringsaftrek e.a.

Er is een jaarlijkse aangifte plicht bij de FOD financiën.

GEMEENTE- EN PROVINCIEBELASTINGEN

De gemeente- en provinciebelastingen voor zelfstandigen die in België worden geheven, kunnen verschillen van gemeente tot gemeente en van provincie tot provincie.

Voorbeelden van gemeentebelasting zijn:

- Bedrijfsbelasting: een belasting op de vestiging van een bedrijf in de gemeente.
- Afvalbelasting: ophalen van bedrijfsafval.

Voorbeelden van provinciebelasting:

- Bedrijfsbelasting: een belasting op de vestiging van een bedrijf in de gemeente, doorgaans is er een verschil in berekening voor agrarische bedrijven en andere belastingplichtigen.
- Milieuheffingen: sommige provincies heffen een belasting op vervuilende activiteiten of stoffen.

Het is verstandig om contact op te nemen met de lokale overheid (gemeente/provincie) om meer informatie te krijgen over de diverse belastingen die je eventueel verschuldigd bent.

Vragen? Zin om van start te gaan?

NEEM VRIJBLIJVEND CONTACT OP!

WELKOM IN ONZE KANTOREN

Hendrik Consciencestraat 1b • 2800 Mechelen • T 015 45 12 60

Torhoutsesteenweg 384 • 8200 Brugge • T 050 40 65 65

Geraetsstraat 18 bus 2 • 3500 Hasselt • T 011 22 27 46

Blanchestraat 15 • 1050 Elsene • T 02 743 05 10

MAIL info@avixi.be

WEBSITE www.avixi.be

VOLG ONS OP

Online je
zaak starten!